

Wandelroute Oss – Megen – Ravenstein (27 km)

► Over de route

Deze zeer gevarieerde route - met start- en eindpunt op een NS-station - leidt u langs stad, platteland, polders, de Maas, uiterwaarden, oude rivierbeddingen, een middeleeuws stadje, een klein bos, dijkdorpen, kerken, kapellen en een tweetal kloosters.

Volgens Ossenaar Jan Marijnissen voert het tweede deel van de wandeling door «(...) *het Toscane van Nederland. Want hier heerst een ongekende rust. Zelfs op een zondag, wanneer het in de meeste natuurgebieden in Nederland zwart ziet van de mensen, kom je hier bijna niemand tegen. (...) Vanaf de dijk kijk je hier prachtig uit over de weilanden en uiterwaarden. Bovendien oogt de Maas hier nog romantisch. Een heel verschil met bijvoorbeeld Rotterdam, waar de rivier veel 'mannelijker' is. Dat komt natuurlijk omdat het hier niet zo druk bevaren is.*» (uit: ANWB-Kampioen, januari 2007).

Startpunt

De wandeling begint bij het VVV-kantoor aan de Spoorlaan in Oss, schuin tegenover het NS-station .

Routebeschrijving

Informatie over (openbaar) vervoer, parkeren, markering, horeca, overnachten en toegankelijkheid vindt u aan het einde van deze beschrijving.

Het station is in 1982 in de plaats gekomen van het oorspronkelijke stationsgebouw, dat al gereed was toen in 1881 de spoorlijn tussen Tilburg en Nijmegen werd geopend. Langs de Spoorlaan staan een aantal rode en witte paardekastanjes, een boomsoort afkomstig uit de Balkan.

Op de Spoorlaan gaat u rechtsaf. Na 250 meter links de Booglaan in. Halverwege de Booglaan gaat u linksaf de Burgemeester van den Elzenlaan in. Na 250 meter linksaf de Teugenaarsstraat in. Na 200 meter linksaf de Berghemseweg in. Nadat u de Oostwal bent overgestoken loopt u in de Hooghuisstraat. Na 200 meter rechtsaf de Eikenboomgaard in.

U ziet dan al snel aan uw linkerhand de voormalige openbare school met onderwijzerswoning, gebouwd in 1883. Dit was tot 1997 de Osse Muziekschool. Het gebouw heeft nu een horeca-bestemming. De muziekschool en het centrum voor kunstzinnige vorming zijn samen gegaan en hebben nieuw onderdak gevonden bij theater De Lievekamp.

De laan met Amerikaanse eiken verder volgend, ziet u rechts een kerkhof, dat bij de Grote Kerk hoort ①.

Incidenteel wordt er nog begraven; in de jaren '60 is een nieuwe algemene begraafplaats aangelegd aan de zuidrand van Oss. Op het kerkhof staan enkele grote neo-gotische grafmonumenten voor leden van de familie Jurgens. Door het poortgebouw zijn ze te zien en eventueel toegankelijk om ze van dichtbij te bekijken.

Volg de weg (u komt langs een halve metalen bol) totdat deze overgaat in de Korenstraat. Bij de rotonde rechtdoor de Korenstraat volgen. Na 300 meter de weg naar links volgen, de Rusheuvelstraat in. Na 650 meter rechtsaf de Oijenseweg in. Na 1,5 km gaat u rechtsaf de Meerdijk op (een pad met knotwilgen). Aan het einde van de Meerdijk (na 1,2 km) linksaf de Machareneweg op. Aan uw linkerhand ligt het Ossermeer ②.

Het Ossermeer is een onderdeel van de Hertogswetering. De oorsprong van dit gegraven kanaal gaat terug tot in de Middeleeuwen. De wetering voert het water af uit het hele gebied van de Beerse Overlaat, van Grave tot Empel, waar het via het gemaal bij Gewande in de Maas wordt gespuid.

De Hertogswetering ontwikkelt zich tot een van de belangrijkste ecologische verbindingzones in het Maasgebied. Daarvoor zijn natuurvriendelijke oevers en zgn. 'stepping stones', lokale verbredingen met een hoge natuurwaarde, ingericht. Het gebied langs de Meerdijk is daarvan een voorbeeld, rijk aan

moeras- en waterflora en -fauna. Grote delen van dit gebied zijn toegankelijk voor wandelaars.

Na 900 meter (voor pannenkoekenhuis 'De Oude Maas') gaat u linksaf de Rottenstraat in. Na 700 meter rechtsaf de Hoogoordstraat in. Rechts ziet u de bossen van het waterwingebied ③.

In de polder kom je niet vaak bossen tegen, wel in de polder tussen Oss en Macharen. Het bos is in de jaren 1970 en 1990 aangeplant op een oude oeverwal in het waterwingebied van Brabant Water. Het bos kent een grote variatie aan bomen en struiken en is opengesteld voor publiek.

Na 1,5 km – na het passeren van het bord dat het begin van de bebouwde kom van Macharen aangeeft – steekt u de Dorpenweg over.

De naam 'Macharen' is afgeleid van het woord 'har' dat heuvelrug of hoofd betekent en 'mac' dat 'geschikt' betekent. Het dorp is gevestigd op een van de vele zandkoppen en oeverwallen (rivierduinen) die zijn ontstaan door afzettingen van de Maas. Macharen was een van de maasdorpen tussen Beers en 's-Hertogenbosch die 's winters van de hogere zandgronden afgesloten werden als gevolg van overstroming van de Beerse Overlaat.

Macharen is van oorsprong een esdorpachtige nederzetting. De boerderijen stonden in kleine groepjes rond een open plaats ('plaatse' of 'brink'). In de twintigste eeuw is het oorspronkelijke

karakter van Macharen goeddeels verloren gegaan. Alleen bij de entree van het dorp staan nog enkele karakteristieke boerderijen.

Tot 1994 behoorde Macharen tot de gemeente Megen, Haren en Macharen, die in dat jaar werd opgeheven en toegevoegd aan de gemeente Oss.

U loopt de Dorpstraat in en volgt deze na 100 meter met de weg mee naar rechts tot aan de kerk ④.

Schip en koor van deze aan Sint Petrus gewijde kerk dateren van 1872 evenals de bovenste geledingen en de torenspits. De onderbouw van de toren is gebouwd aan het begin van de 15e eeuw. Het orgel in de kerk dateert uit 1863.

Na het passeren van de kerk gaat u rechtsaf de Kerkstraat in.

Op de Kerkstraat nr. 3 vindt u de Heilige Odradakapel ⑤. De huidige kapel, een bakstenen gebouwtje met zadeldak, dateert uit 1850. In de huidige kapel treft u een rechthoekige nis met een glazen deurtje aan, met daarin een beeldje van de Heilige Odrada met een knielend paard. De heilige Odrada, de patroonheilige tegen de veepest wordt mogelijk al sinds de middeleeuwen in Macharen vereerd. Nadat in 1663 en 1691 relieken (overblijfselen van heiligen) zijn gevonden, werden jaarlijks twee grote bedevaarten naar Macharen gehouden: een op de zondag na Hemelvaart en een op de 'Drievuldigheidszondag' (een week na Pinksteren).

Na 200 meter (bij de rotonde) slaat u linksaf en loopt in de richting van de hefbrug. Na het passeren van de hefbrug slaat u linksaf de Sluisweg in. Boven op de dijk (na 400 meter) gaat u rechtsaf de Megense Dijk op. Na 1 km gaat u bij de kapel O.L.V. van de zeven weeën ⑥ linksaf de Hoogduinsestraat in.

Deze kapel is gebouwd in 1733. De 'zeven weeën' zijn een verwijzing naar de zeven lijdensmomenten uit het leven van Maria. Welke dit zijn, staat te lezen op de kapel. Buiten in de nis staat een kopie van het originele beeld van O.L.V. van de zeven Smarten vervaardigd in 1736. Binnen in de kapel staat een kopie van het originele beeld 'Maria met kind', waarschijnlijk uit eind 15e eeuw begin 16e eeuw. Beide originele beelden behoren tot de kerkschatten van de rooms-katholiek kerk St. Servatius te Megen.

Na 100 meter rechtsaf de Maasdijk (fietspad) op. Na 1 km op de kruising (links is de Maasbommelse Veerweg) rechtsaf de Maasdijk blijven volgen. Aan uw rechterhand ziet u het dorp Megen liggen.

De plaatsnaam 'Megen' is waarschijnlijk afgeleid van het Romaanse woord 'Magus', wat veld, plaats of stad betekent. Het zou echter ook van het woord 'Magos' kunnen komen, wat 'doorwaadbare plaats' betekent.

Megen is een historisch stadje (stadsrechten rond 1357) dat lange tijd een zelfstandig graafschap was. Megen was de

'Hoofdstad' van het Graafschap Megen en werd als Meginus voor het eerst genoemd in 721. Megen kreeg rond 1357 stadsrechten en er werd een stevige burcht gebouwd. In 1810 besloot Napoleon dat Megen, Haren en Macharen één gemeente moesten worden. In 1994 werd deze gemeente opgeheven en toegevoegd aan de gemeente Oss.

In het historische bedevaartstadje Megen komt u verschillende bezienswaardigheden tegen. Megen straalt gezelligheid uit. De straten van het stadje liggen nog precies volgens eeuwenoud (middeleeuws) plan en zijn geplaveid met de karakteristieke kinderkopjes. Elke straat heeft een bepaalde kromming. Daardoor staan de voorgevels van de huizen nergens in een rechte lijn.

Na 900 meter met de weg mee naar rechts. Aan u rechterhand ziet u het klooster Sint-Josephsberg ⑦.

Het kloosterleven is nog zeer intens met het stadje verweven. Megen kent twee kloosters. De Sint-Josephsberg is het oudste, nog bestaande klooster van de clarissen in Nederland. De zusters die hier op 30 april 1721 hun intrek namen, waren afkomstig uit het klooster Elisabethsdal te Boxtel. In 1717 hadden zij hun klooster op last van de toenmalige overheid moeten verlaten. Aangezien het graafschap Megen een enclave van godsdienstvrijheid in Brabant was, pachtten de zusters hier rond 1720 een stuk grond. In de jaren 1720 en 1721 werd het gebouwd op de ruïnes van een kasteel van de graven van Megen.

Na 300 meter de Maasdijk naar links blijven volgen. Na 200 meter de Maasdijk naar rechts volgen. Kort daarna rechtsaf de Kloosterstraat in (let op: niet de Dr. Baptiststraat volgen!).

Op de Kloosterstraat nr. 6 staat het Minderbroedersklooster Sint Antonius van Padua ⑧. In 1645 arriveren de broeders in het graafschap Megen. Sinds 1629 zijn zij op zoek naar een plaats om te wonen. In dat jaar zijn ze uit Den Bosch verdreven, waar ze sinds 1228 een klooster hadden. In 1648 begonnen de broeders in Megen een klooster te bouwen. De Staten-Generaal in Den Haag tekent protest aan en de bouw wordt tijdelijk stil gelegd. In 1652 – als blijkt dat Den Haag hier niets te vertellen heeft – wordt de bouw van het klooster hervat en verrijst in de loop van de tijd het gebouw zoals het er nu staat. De bouw van de kerk start in 1670. In 1689 wordt deze ingewijd. In de jaren zeventig en negentig van de vorige eeuw zijn kerk en klooster grondig gerenoveerd.

Na 250 meter linksaf de Torenstraat in. Aan het eind van de Torenstraat staat links de Gevangentoren ⑨.

Nadat Megen in 1357 stadsrechten kreeg werd de stad beveiligd door een wal van muren. Hierin werden vier toegangspoorten gemaakt. Een daarvan was de Gevangenpoort die samen met de toren een eenheid vormde. In 1581 is deze na een brand weer opgebouwd. Een groot aantal gevangenen is hier ingesloten geweest in afwachting van hun verhoor, veroordeling en soms executie door middel van 'het Sweert' of 'het Koord'. Op de top van één van de trapgevels bevindt zich een ooievaarsnest.

Aan het eind van de Torenstraat (boven op de dijk) rechtsaf de Maasdijk op. Na 200 meter ziet u aan uw linkerhand Molen Desiré ⁽¹⁰⁾.

In de molen Desiré werd eikenschors gemalen dat werd gebruikt in de leerlooierijen van de schoenindustrie. In de molen bevindt zich nog de enige complete schorsmolen van Nederland. Het bouwjaar van de molen is niet helemaal duidelijk. Wel blijken er materialen gebruikt te zijn van de in 1872 afgebrante molen. Vanaf de restauratie in 1972 draait de molen weer volop en is daarmee zelfs de meest draaiende molen van Nederland. De molen is te bezichtigen wanneer ze draait en op afspraak elke zaterdag van 14.00 tot 17.00 uur (tel. 0412-462405).

Na het passeren van het bord dat het einde van de bebouwde kom van Megen aangeeft, steekt u de weg over en loopt de Harensedijk op. Het gebied dat u de komende 3 kilometer aan uw linkerhand ziet, staat bekend als de Diedense Uiterdijk ⁽¹¹⁾.

In het verleden was de Maas in deze streek een sterk kronkelende rivier. Dit komt omdat hier het land zwak hellend afliep, waardoor de rivier grote bochten maakte. Tegenwoordig zijn de meeste krommingen in de rivier genormaliseerd, doordat op sommige plaatsen grote uiterwaarden ontstaan. De Diedense Uiterdijk is zo'n grote uiterwaard, die haar naam dankt aan het plaatsje Dieden. De Maas maakte hier een grote bocht en stroomde tot circa 1600 onderlangs de dijk om vervolgens haar

weg noordelijk naar Megen te vervolgen.

De bocht die de rivier hier maakt, heeft zich steeds verlegd. Hierdoor is een patroon van ruggen in de uiterwaarde ontstaan. Doordat de rivier haar loop bleef verleggen, ontstonden steeds nieuwe stroomruggen. Dergelijke uiterwaarden worden ook wel 'kronkelwaarden' genoemd. Uiteindelijk is de rivier ook hier genormaliseerd en de oude meander verland.

Na 1,8 km gaat de Harensedijk over in de Ravensteinse dijk. Na 500 meter (in de scherpe bocht) gaat de Ravensteinse dijk over in de Maasdijk. Hier bevond zich de Diedense Sluis.

Bij de Diedense Sluis ziet u een oude Maasarm en de Groenedijk ⁽¹²⁾. Deze dijk had de functie van een dwarsdijk en moest het oprukkende water van de Beerse Overlaat tegenhouden. De inwoners van Ravenstein waren hier niet blij mee en zorgden ervoor dat de dijk zo snel mogelijk werd doorgestoken. Hiertegen kwamen de inwoners van het Graafschap Megen in opstand. Tenslotte moest de marechaussee elk jaar een bewaking instellen om ongeregelde heden te voorkomen.

Bij de radio- en TV-toren links aanhouden en de Maasdijk blijven volgen. Na 1,2 km maakt de Maasdijk een zeer scherpe hoek naar het zuiden en daardoor ontstaan een soort schiereiland. Op de punt van dit schiereiland ziet u een woonhuis omringd door een gedeelte van een oude gracht. Dit zijn de overblijfselen van Kasteel Dieden ⁽¹³⁾.

Rond 1875 werd het kasteel in Dieden afgebroken. Van dit kasteel zijn in het landschap nog steeds de overblijfselen zichtbaar. De grachten, het bruggenhoofd, een veeschuur en een gedeelte van het koetshuis zijn overgebleven van het kasteel. Het koetshuis is in 1984 ingrijpend verbouwd tot woonhuis. Vanaf het nu nog zichtbare bruggenhoofd liep een laan naar het eerste huis van Dieden aan de dijk. Dit huis staat bekend als de rentmeesterij.

Opvallend aan kasteel Dieden was dat het – hoewel gelegen in Brabant – viel onder de Hertog van Gelre. De Hertog van Gelre had dit stukje Brabant veroverd, omdat hij behoefte had behoefte aan een voorpost tussen de sterke kastelen van Batenburg en Appeltern (aan de overkant van de Maas). Vanuit kasteel Dieden kan hij de hier aanwezige doorwaadbare plaats in de Maas verdedigen tegen binnendringende Brabanders.

 Na 600 meter ziet u beneden aan de dijk het bord dat het begin van de bebouwde kom van Dieden aangeeft. Vanaf hier kunt u het geasfalteerde pad op de dijk volgen.

Rond 1300 wordt Dieden al genoemd. De schrijfwijze van de naam van het dorp is in de loop der tijd een aantal keren veranderd. Zo schreef men vroeger Dichden, Diechden, Diegden en zelfs Dieten. De naam is een samenvoeging van dic (dijk) en den (een bewoonbare plaats). De naam betekent dus eigenlijk: bewoonbare plaats aan de dijk. Dieden was een eigen heerlijkheid die hoorde bij het Land van Maas en Waal in de provincie Gelderland.

Na 100 meter ziet u aan uw rechterhand de voormalige hervormde kerk van Dieden ⁽¹⁴⁾.

De voormalige hervormde kerk van Dieden is een zadelkerk met een forse toren van drie geledingen bekroond met een zeskante ingesnoerde naaldspits. Momenteel is de kerk in gebruik als kunstatelier.

Na 400 meter loopt u langs een stellingmolen ⁽¹⁵⁾.

De 'Stella Polaris' is gebouwd in 1865, maar kwam een jaar later in bedrijf. De molen werd vroeger gebruikt voor het malen van graan, maar heeft inmiddels de functie van maalterij verloren. De molen is als woning ingericht, maar de wieken draaien nog regelmatig.

Na 300 meter ziet u rechts van de dijk de poelen van Dieden ⁽¹⁶⁾.

De poelen van Dieden en Demen zijn het leefgebied van vogels, vissen en amfibieën, waaronder een aantal bijzondere en beschermde soorten.

Na 600 meter rechtsaf de dijk af de Kleine Poelstraat in. Aan uw linkerhand ziet u de poelen van Demen ⁽¹⁷⁾.

Demen dankt zijn naam aan het riviertje Demen. Dit riviertje ontsprong in de Peel en stroomde langs Zeeland, Herpen en Deursen en Dennenburg. Bij Demen mondde het riviertje uit

in de Maas. Tot 1810 behoorde het tot de gemeente Demen en Langel. In 1810 is die gemeente met Dieden gefuseerd tot de gemeente Dieden, Demen en Langel. In 1923 is de gemeente Dieden, Demen en Langel opgegaan in de gemeente Ravenstein.

Na 200 meter gaat u rechtsaf de Sint Wilbertstraat in. Deze gaat na 150 meter over in de Ossstraat. Deze volgt u gedurende 1,3 km. Kort na het passeren van het bord dat het begin van de bebouwde kom van Deursen-Dennenburg aangeeft, gaat u linksaf de Hoogstraat in.

Deursen betekent doorstroming van het water of overlaat. Deursen is waarschijnlijk al heel vroeg bewoond. Bij archeologische opgravingen zijn urnen gevonden die uit de Romeinse tijd stammen. Waarschijnlijk hebben de Romeinen samen met de plaatselijke bevolking een enorme veldslag uitgevochten. Naast die urnen zijn ook scherven uit de eerste en de derde eeuw opgegraven.

Dennenburg (Dennenborg of Derenborch) is afkomstig van Den of Dere en burg of borch. De betekenis van de naam is waarschijnlijk: woonplaats tussen de bomen. Dennenburg was een afzonderlijke heerlijkheid. Later werd deze verenigd met de heerlijkheid van Neerlangel. In de 14e eeuw werden deze heerlijkheden verenigd met die van Herpen en Ravenstein.

Tot 1700 waren Deursen en Dennenburg zelfstandig. In 1700 werd beiden samengevoegd en ontstond de gemeente Deur-

sen en Dennenburg. In 1923 is de gemeente opgegaan in de gemeente Ravenstein, die op zijn beurt in 2003 vrijwillig is opgegaan in de gemeente Oss.

Na 700 meter gaat u rechtsaf 't Steenwerk in. De weg volgt u met de bocht mee tot aan het einde, dan rechtsaf de Kuijperstraat in. U passeert aan uw rechterhand een kerk.

De parochiekerk van Deursen ⁽¹⁸⁾ is een eenbeukige neogotische kerk met toren, in 1877 gebouwd naar een ontwerp van C. van Dijk.

Na 200 meter de Dorpenweg oversteken en de Kuijperstraat vervolgen. Na 250 meter op de T-kruising linksaf De Rijt in. Na 400 meter rechtsaf de Bendelaar in. Na 1,1 km linksaf de Beving in, in de richting van het spoor. Na de kruising gaat de weg over in de Heuveleindstraat. U passeert de borden die het begin van de bebouwde kom van Huisseling aangeven.

Huisseling ligt van alle dorpen het dichtst bij Ravenstein. Door de nieuwbouw in de loop der jaren lijkt het alsof Ravenstein en Huisseling één plaats vormen. Het zijn echter twee afzonderlijke plaatsen. Huisseling wordt al in 783 genoemd.

Huisseling maakte tot 1923 deel uit van de gemeente Huisseling en Neerloon. In 1923 is de gemeente samen met de gemeenten Deursen en Dennenburg, Dieden, Demen en Langel geannexeerd door de gemeente Ravenstein.

Na 900 meter gaat de Heuveleindstraat bij de Y-kruising over in de Woordstraat. Deze weg volgt u tot aan de kerk (Sint Lambertuskerk ⁽¹⁹⁾) en slaat dan linksaf de Burg. Van de Wielstraat in.

In 1621 werd Ravenstein tot vesting verheven en moesten verdedigingswerken worden aangelegd. Om hier ruimte voor te maken moesten de kerk uit 1586 en 29 huizen in Huisse-ling wijken. In 1626 werd een nieuwe kerk gebouwd, de Sint Lambertuskerk. In 1852 is de kerk verbouwd en tevens vergroot. In 1906 echter moest de kerk weer worden afgebroken. De nieuwe huidige kerk kwam in 1911 gereed: een driebeukige neogotische pseudo-basiliek. In de kerk is een doopvont uit de 15e eeuw en een houten Sint Eligiusbeeld uit de 16e eeuw aanwezig.

Na 200 meter loopt u langs natuurgebied de Roesterd ⁽²⁰⁾.

Het natuurgebied Roesterd of Lange Del is een onderdeel van een historische Maasmeander. Die had zijn oorsprong vanuit een mui, die een aftakking was vanuit het Hamelspoel en zuidelijk van het oorspronkelijke 'Husselingh' (in 1621 naar de huidige plek verplaatst) naar het westen liep. Zulke stromen werden vanaf de bovenloop naar beneden achtereenvolgens Dellen, Rijten of Goren en Broeken genoemd. Deze Maasmeander moet men in de vroege Middeleeuwen plaatsen. De Lange Del was oorspronkelijk de weg van Huisseling naar Ravenstein. De Grotestraat was in die tijd een dijkje dat door het natte gebied liep.

Deze weg volgt u gedurende 400 meter. Daarna recht-door de Schaafdries op. Na 300 meter komt u aan bij station Ravenstein. Het einde van de wandelroute.

► Openbaar vervoer

NS-station Oss is bereikbaar met de trein vanuit Nijmegen en 's-Hertogenbosch. De sneltrein rijdt 2x per uur. Van NS-station Ravenstein (het eindpunt van de route) rijdt er maandag t/m zaterdag 2x per uur en zonder 1x per uur een stoptrein naar NS-station Oss. Voor meer specifieke reisinformatie kunt u www.9292ov.nl of www.ns.nl raadplegen.

Auto & parkeren

Station Oss is goed bereikbaar met de auto. Uw auto kunt u parkeren op de NS-parkeerplaats aan de Gasstraat achter het station (betaald parkeren).

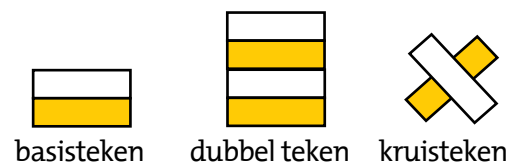
Vanuit de richting *'s-Hertogenbosch* is deze parkeerplaats te bereiken via de A59 neemt, afrit 15 Oss. Dan rechtsaf naar de Cereslaan. Na 900 m. rechts afslaan naar de Ruwaardsingel. Op de rontonde de 2e afslag nemen (de Ruwaardsingel gaat over in de Julianasingel). Na 1,2 kilometer op de Julianasingel links afslaan naar Nieuwe Hescheweg (de Nieuwe Hescheweg gaat over in de Molenstraat). Na 1,3 kilometer op de Molenstraat rechts afslaan naar Gasstraat. De weg naar links volgen. Na 150 meter ziet u aan uw linkerhand de NS-parkeerplaats (P).

Vanuit de richting *Nijmegen* is het startpunt te bereiken via de A50 en de A59, afslag 16 Oss-Oost. Dan rechts afslaan naar de Graafsebaan (N329) richting Oss. Na 2,5 kilometer linksaf slaan

naar de Julianasingel. Op de Julianasingel na 700 met op de rotonde de tweede afslag nemen. Na 800 meter op de Julianasingel rechts afslaan naar Nieuwe Hescheweg (de Nieuwe Hescheweg gaat over in de Molenstraat). Na 1,3 kilometer op de Molenstraat rechts afslaan naar Gasstraat. De weg naar links volgen. Na 150 meter ziet u aan uw linkerhand de NS-parkeerplaats (P).

Markering

Deze wandelroute is in twee richtingen gemarkeerd met de MLAW-markering: een witte en gele streep onder elkaar (basisteken). In situatie waar onduidelijkheid zou kunnen ontstaan, wordt ook wel het kruisteken gebruikt om aan te duiden dat u deze weg niet moet volgen. Het dubbelteken wijst op een komende richtingverandering. De routekaart en de markering ondersteunen elkaar. Één van de twee kan in de loop van tijd veranderen wanneer bijvoorbeeld de situatie in het veld wijzigt. In dat geval blijft u de markering volgen.

Horeca op de route

Pannenkoekhuis 'De Oude Maas' ^(H1), Ossestraat 11 te Oss. *Telefoon:* 0412-647890. *Open:* dinsdag t/m vrijdag 12.00 - 20.00 uur, zaterdag en zondag tot 20.30 uur. Maandag gesloten.

Restaurant 'Den Uiver' ^(H2), Torenstraat 3 te Megen. *Telefoon:* 0412-462548. *Open:* dinsdag t/m vrijdag 12:00 - 15:00 (lunch), 18:00 - 21:00 (diner), zaterdag 16:00 - 21:00, zondag: 14:00 - 21:00. Maandag gesloten.

Restaurant 'Eeterij op de Poort' ^(H3), Torenstraat 28 te Megen. *Telefoon:* 0412-462275. *Open:* dinsdag t/m vrijdag om 17.00 uur, zaterdag en zondag om 12.00.

Café Hanenberg ^(H4), Lietingstraat te Haren. *Telefoon:* 0412-462772. *Open:* In de zomermaanden alle dagen (behalve de woensdag) vanaf 10:00 uur. In de wintermaanden maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag vanaf 15:00 uur. Zaterdag vanaf 11:00 uur en zondag vanaf 10:00 uur. Woensdag gesloten. Voor groepen kan het café op verzoek eerder worden geopend.

Overnachtingsadressen

City Hotel ^(H5), Raadhuislaan 43 te Oss. *Telefoon:* 0412-633375.

Hotel De Weverij ^(H6), Oostwal 175 te Oss. *Telefoon:* 0412-694646.

Stadsherberg De Keurvorst ^(H7), Marktstraat 14 te Ravenstein. *Telefoon:* 0486-411371.

Rolstoelen & kinderwagens

De wandelroute is nagenoeg geheel verhard en goed toegankelijk voor rolstoelers en wandelaars met een kinderwagen. Alleen het halfverharde pad op de Meerdijk kan bij nat weer modderig en bij langdurige droogte erg stoffig zijn. Dan is het pad slecht toegankelijk. Een alternatieve route: Ga op de Korenstraat niet linksaf de Rusheuvelstraat in, maar rechtsaf de Macharensesweg op. Deze volgt u gedurende 1,5 kilometer tot u bij het Ossermeer komt. Vanaf hier volgt u de routebeschrijving.

Honden

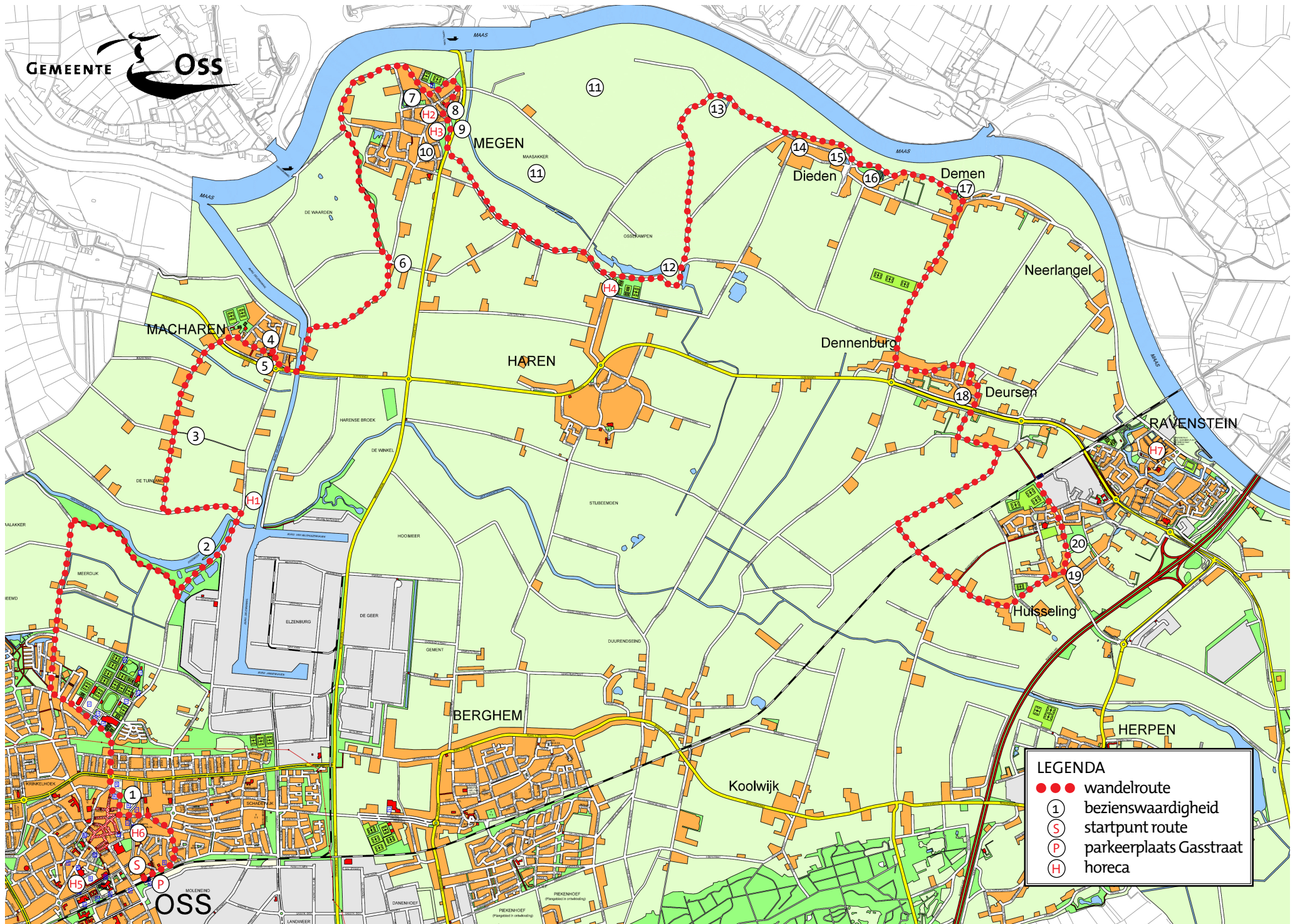
Binnen de gemeente Oss geldt een aanlijnplicht. Uw hond mag uitsluitend loslopen in de zogenaamde 'losloopgebieden'. Deze staan aangegeven met informatieborden.

Bronvermelding

Deze routebeschrijving is deels gebaseerd op de VVV-folder "Wandelroute Oss-Megen-Ravenstein".

Opmerkingen

De gemeente Oss heeft veel aandacht besteed aan de routebeschrijving, de bijbehorende wandelkaart en GPS-bestanden. Desondanks kan het voorkomen dat u onjuistheden of onvolledigheden ontdekt, bijvoorbeeld omdat de situatie in het veld is gewijzigd. Wij stellen het op prijs als u deze via de email aan ons wilt doorgeven op: wandelen@oss.nl.

LEGENDA

- wandelroute
- ① bezienswaardigheid
- S startpunt route
- P parkeerplaats Gasstraat
- H horeca